

bygger på det synspunkt, at en telefonabonnt i forhold til teleselskabernes tavshedspligt ikke kan anses som »uvedkommende« med hensyn til oplysninger om, hvem der ringer til abonnenten, og at der ikke er en sådan beskyttelsesværdig interesse i hemmeligholdelse hos personer, der kalder et andet telefonnummer, at udlevering af disse oplysninger til politiet med samtykke fra indehaveren af denne telefon bør omfattes af reglerne om indgreb i meddelelshemmeligheden. Om baggrunden for bestemmelsen henvises til Strafferetsplejeudvalgets betænkning s. 61-63.

I retspraksis er det fastslået, at bestemmelsen i § 786, stk. 2, om samtykke til meddelelse af teleoplysninger også finder anvendelse på oplysninger om udegående opkald fra en bestemt telefon, jf. Østre Landsrets kendelse af 5. oktober 1995, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1996, s. 169. I sagen blev et telefonselskab pålagt at udlevere en ukodet samtale-specifikation over samtaler – såvel indgående som udgående – som var ført fra en stjålet mobiltelefon, hvis ejer havde meddelt samtykke til udleveringen.

4.5.2. Udvalgets overvejelser

Udvalget har overvejet, om telefonselskaberne mv. skal kunne meddele samtykke ved offentlige telefoner (mønt- eller korttelefoner).

Et *flertal* i udvalget (11 medlemmer) finder ikke, at telefonselskaberne mv. skal kunne give samtykke ved offentlige telefoner.

Efter flertallets opfattelse kan et telefonselskab ikke siges at have rådighed over en offentlig telefon på samme måde som en privat telefonabonnt har rådighed over sin telefon. Der er derfor ikke samme anledning til at give telefonselskabet adgang til med sit samtykke at fravige reglerne om indgreb i meddelelshemmeligheden. Hvis man låner en privat telefon (eller stjæler en mobiltelefon) må man være indstillet på, at den pågældende telefonabonnt modtager udførlige samtalspecifikationer i forbindelse med telefonregningen. Benyttelsen af en offentlig telefon kan nærmest betragtes som et »ad hoc-abonnement«, hvor man mod vederlag får (en begrænset) adgang til at benytte telefonnettet. Et indgreb i meddelelshemmeligheden mod en bruger af en offentlig telefon bør derfor sidestilles med et indgreb mod en privat telefonabonnt. De særlige hensyn, der i sin tid begrundede bestemmelsen i § 786, stk. 2, kan efter mindretallets opfattelse ikke udstrækkes til også at begrunde en lignende regel for offentlige telefoner.

Et *mindretal* i udvalget (7 medlemmer) finder, at telefonselskaberne – uanset hvilket regelsæt der finder anvendelse – skal kunne meddele samtykke, når der er

tale om offentlige telefoner. I disse situationer skal der beskikkes en advokat for den person, som indgrebet retter sig imod, hvis en sådan advokat ikke allerede er beskikket.

Dette mindretal lægger vægt på, at der ikke kan være nogen berettiget forventning om, at indehaveren af en telefon ikke kan give politiet (adgang til) oplysning om, hvilken brug der har været gjort af telefonen. Med den retstilstand, der er i dag vedrørende indgreb i meddelelshemmeligheden, betyder det, at der ved en lang række kriminalitetsformer ikke er mulighed for at få adgang til disse allerede registrerede oplysninger, hvis en offentlig telefon er benyttet (i modsætning til f.eks. en telefon, der ejes af en restaurant).

Et *andet mindretal* i udvalget (1 medlem) har ikke taget stilling til, hvilken løsning der skal vælges.

Om udvalgets nærmere overvejelser henvises til betænkningen s. 84-87 og 109-111.

4.5.3. Særligt om pligt til at medvirke ved indgreb i meddelelshemmeligheden

Indgreb i meddelelshemmeligheden ville i praksis ikke kunne gennemføres uden bistand fra de institutioner og virksomheder, der beskæftiger sig med befordring af meddelelser og andre forsendelser.

I retsplejelovens § 786, stk. 1, er der derfor fastsat regler, der pålægger post- og telegrafvæsenet, telefonselskaberne og andre tilsvarende offentlige og private virksomheder at bistå politiet ved gennemførelsen af indgreb i meddelelshemmeligheden, herunder ved at etablere aflytning af telefonsamtaler mv., ved at give teleoplysninger samt ved at tilbageholde og udlevere forsendelser mv.

Et enigt udvalg finder, at formuleringen af retsplejelovens § 786, stk. 1, bør tilpasses den terminologi, der anvendes i dag vedrørende post- og televirksomhed. Udvalget foreslår på den baggrund, at »post- og telegrafvæsenet, telefonselskaberne og andre tilsvarende offentlige og private virksomheder« ændres til: »postvirksomheder og udbydere af offentlige telenet eller teletjenester«.

Der henvises i øvrigt til betænkningen s. 85 og 109.

4.5.4. Justitsministeriets overvejelser

Af de af flertallet i udvalget anførte grunde finder Justitsministeriet ikke, at telefonselskaberne skal kunne meddele samtykke i relation til teleoplysninger fra offentlige telefoner.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at formuleringen af retsplejelovens § 786, stk. 1, (om telefonvæsenets, postvæsenets og andres pligt til at medvirke ved indgreb i meddelelshemmeligheden) bør tilpas-